

Bijlage 8a Verslag marktconsultatie

Dyslexie 28 januari 2026

Markconsultatie dyslexie

Datum	: Dinsdag 28 januari 2026
Locatie	: Drentse Golf en Country Club Zeijerveen
Tijd	: 9.30 uur - 11.30 uur

Inleiding

Er wordt een verslag gemaakt van de bijeenkomst. Het verslag wordt gedeeld met de aanwezige Jeugdhulpaanbieders en uiteindelijk ook (geanonimiseerd) gepubliceerd op TenderNed met de overige inkoopdocumenten. Afhankelijk van de reacties op het kostprijsonderzoek komt er misschien nog een afsluitende marktconsultatie over het door PPRC uitgevoerde kostprijsonderzoek.

Voorafgaand aan deze marktconsultatie hebben Jeugdhulpaanbieders aan de hand van een aantal vragen schriftelijke input gegeven. Dank voor alle reacties en de tijd die Jeugdhulpaanbieders daaraan hebben besteed. Vandaag worden de belangrijkste thema's besproken waarover de Gemeente schriftelijke input heeft ontvangen. De antwoorden op de andere schriftelijke vragen worden verwerkt en ook bij de inkoopdocumenten gevoegd.

De inkoopregio's NMD-samenwerking en Jeugdhulp Zuid-Drenthe vormen vanaf 1 januari 2027 de Jeugdhulpregio Drenthe en hebben ambitie dat zij op 1 januari 2028 over een sluitend zorglandschap beschikken. Hoewel dyslexie niet onder de specialistische jeugdhulp valt, is er door de Drentse gemeenten toch besloten om dit op Drents niveau een inkoopprocedure op te starten waarbij de raamovereenkomsten 1 januari 2027 in gaan. Om dit mogelijk te maken zijn de raamovereenkomsten in Zuid-Drenthe per 1 januari 2027 opgezegd.

Hieronder een uiteenzetting van de besproken onderwerpen.

1. Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling 3.0

Het protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling 3.0 is de basis voor deze inkoopprocedure. Jeugdhulpaanbieders worden geacht te werken volgens dit protocol. Jeugdhulpaanbieders geven aan ook te werken volgens dit protocol.

2. Verplicht stellen van NKD-certificaat

Bijna alle Jeugdhulpaanbieders geven aan dat zij in het bezit zijn van het NKD-certificaat. NKD ziet toe op de kwaliteit van de ondersteuning terwijl HKZ-ISO meer toe ziet op de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Het verkrijgen en het behouden van het NKD-certificaat vraagt veel van de organisaties, maar houdt de organisaties ook scherp. Voor kleine organisaties is het een kostbare aangelegenheid om het NKD-certificaat te behalen.

Sommige inkoopregio's stellen naast NKD ook HKZ of ISO verplicht. De Gemeente is voornemens om alleen het NKD-certificaat verplicht te stellen.

3. Door wie wordt de behandeling gegeven?

Volgens de Jeugdhulpaanbieders is het in Friesland niet toegestaan dat logopedisten nog de behandeling mogen geven. Ook de RIGG neigt hiernaar, maar heeft nog geen beslissing genomen. Inhoudelijk gezien kan de inzet van een logopedist een aanvulling zijn op een WO-behandelaar.

De WO-behandelaar blijft altijd de regiehouder. Een van de Jeugdhulpaanbieders werkt alleen met logopedisten waarbij de WO-behandelaar de regie voert. Doordat zij dyslexie vanuit verschillende invalshoeken benaderen vullen ze elkaar goed aan. Volgens het protocol mag behandeling gegeven worden door beide professies, maar wel moet de WO-behandelaar altijd de regievoerder zijn.

De Gemeente kiest ervoor om diagnose en behandeling als twee producten omdat uit een diagnose niet altijd een behandeling volgt. De Gemeente wil de aantallen per school monitoren, waarbij ook inzichtelijk wordt gemaakt in hoeveel gevallen een diagnose leidt tot een behandeling.

De Gemeente kiest ervoor dat Jeugdhulpaanbieders zowel diagnostiek als behandeling moeten kunnen bieden. Het is echter geen verplichting dat een jeugdige door dezelfde Jeugdhulpaanbieder wordt gediagnosticeerd en behandeld. Diagnose en behandeling kunnen ook door verschillende Jeugdhulpaanbieders worden uitgevoerd.

Er ontstaat een discussie of diagnostiek twee keer kan worden uitgevoerd. De Gemeente kiest er voor dat diagnostiek 1 keer kan worden uitgevoerd. Screening (voordat overgegaan wordt tot diagnostiek) kan wel vaker worden uitgevoerd.

Jeugdhulpaanbieders adviseren de Gemeente tijdens de inkoopprocedure geen uitzonderingen te benoemen. Mochten er tijdens de looptijd van de raamovereenkomsten uitzondering zijn (ten opzichte van het Protocol), dan kan de Jeugdhulpaanbieder contact opnemen met de desbetreffende gemeente.

4. Personeelseisen

Diagnostiek

De diagnostiek kan worden uitgevoerd door jeugdhulpprofessionals die daarvoor op basis van kennis en ervaring gekwalificeerd zijn. Dit zijn (post)masterniveau geregistreerde psychologen en orthopedagogen, met een BAPD-aantekening en expertise en ervaring in de diagnostiek van dyslexie. De diagnostiek vindt plaats op locatie van de Jeugdhulpaanbieder waarin een multidisciplinair team van psychologen en orthopedagogen zich bezighoudt met dyslexiediagnostiek en dyslexiebehandeling.

Behandeling

De behandeling kan worden uitgevoerd door jeugdhulpprofessionals die daarvoor op basis van kennis en ervaring gekwalificeerd zijn. Dit betreft op (post)masterniveau geregistreerde psychologen en orthopedagogen, met een BAPD-aantekening en expertise en ervaring in de behandeling van dyslexie. Logopedisten mogen alleen onder de verantwoordelijkheid van een geregistreerde psycholoog/gedragswetenschapper dyslexiebehandeling uitvoeren. Logopedisten moeten dan ingeschreven zijn in het register Dyslexiebehandelaar NVLF.

5. Locatie behandeling

De diagnose vindt altijd plaats op locatie bij de Jeugdhulpaanbieder. Er volgt vervolgens een discussie of de behandeling plaats moet vinden op de locatie van de Jeugdhulpaanbieder of op school. Hieronder een opsomming van de argumenten:

Locatie Jeugdhulpaanbieder

- Andere setting en daarmee ook meer focus op de behandeling.
- Je hebt volume nodig om in school te kunnen zitten.
- Neutrale plek voor behandeling.
- Ouders zijn meer betrokken bij behandeling.
- Locatie hoeft niet altijd een eigen vestiging te zijn, maar kan ook een andere locatie (bijvoorbeeld een huisartsenpraktijk of dorps huis) zijn.

Locatie school

- Volume is noodzakelijk om het kostendekkend te maken.
- Zo min mogelijk verlies van onderwijstijd.
- Kinderen van andere scholen kunnen ook hier komen.
- Beschikbaarheid van ouders tijdens schooltijden.
- Bij sluiting scholen dan wel op locatie Jeugdhulpaanbieder.
- Combinatie met school is waardevol voor de Jeugdhulpaanbieder met betrekking tot de samenwerking.
- Gesprekken met docenten; verbinding met school.
- School heeft vaak één vaste partij die in school komt en geeft sturing naar ouders.
- Steeds meer scholen vragen huur voor de ruimtes, de school is verantwoordelijk voor de leerling tijdens schooltijd. Voelt als het rondpompen van geld.

De Gemeente overweegt om de keuze voor de plaats van behandeling vrij te laten, echter hierbij staat de keuzevrijheid van de jeugdige/ouders voorop.

6. Leesmaatje

De behandeling is ook gericht op het systeem waarbij ouders/netwerk betrokken moet zijn. Van hen wordt gevraagd om vijf keer per week 20 minuten oefenen met het kind. Bij NT-2 kinderen is dat lastig omdat de ouders zelf niet altijd goed kunnen lezen en/of onvoldoende kennis hebben van de Nederlandse taal. Als het systeem rondom het kind hiertoe niet in staat is gaat dit ten koste van de effectiviteit van de behandeling.

Er wordt dan met ouders en scholen gezocht naar een oplossing. Voor de school zie je vaak in de praktijk dat dit een moeilijke opgave is, omdat het structureel vijf keer per week oefenen met een kind arbeidsintensief is. Het zou mooi zijn als hier vrijwilligers voor zijn. Het vinden van vrijwilligers is wel lastig. Wellicht kan Gemeente hierin ondersteunen, mogelijk (ook) via welzijnsinstellingen of bibliotheken.

Dit onderwerp maakt geen deel uit van deze inkoopprocedure, maar zal worden gedeeld met de beleidsmedewerkers onderwijs.

7. Mogelijkheden met betrekking tot preventie

Preventie wordt door de Jeugdhulpaanbieders als lastig ervaren. Het wordt niet vergoed door de gemeenten en primair is goed leesonderwijs de verantwoordelijkheid van scholen/schoolbesturen. Het ondersteuningsniveau moet op orde zijn bij scholen.

In Drenthe valt het niveau van lezen negatief op, de kwaliteit van taal- en leesonderwijs is onder de maat en de achterstanden lopen nu erg op. Schoolbesturen staan zelf aan de lat om programma's in te zetten. Indien er onrust is bij ouders als een kind moeilijkheden ervaart met lezen en schrijven dan wordt snel gedacht aan dyslexie, maar regelmatig is dit een achterstand op lezen en/of taal.

In het land zijn voorbeelden van preventie. Bijvoorbeeld het adviseren om bepaalde programma's te gebruiken via "therapieland". Er worden lezingen gegeven door Jeugdhulpaanbieders voor IB-ers over het constateren van dyslexie.

Jeugdhulpaanbieders en gemeenten hebben de handen in een geslagen in bijvoorbeeld Lelystad om het onderwijs te versterken waarbij behandelaren in school komen. Belangrijk dat de school eigenaar is van het probleem.

Dit onderwerp maakt geen deel uit van deze inkoopprocedure, maar zal worden gedeeld met de beleidsmedewerkers onderwijs.

8. Vermindering administratieve lasten

Het toekennen van beschikkingen met betrekking tot het woonplaatsbeginsel geeft soms frustratie. Door de provincie brede inkoopprocedure wordt dit in ieder geval binnen Drenthe opgelost.

De Gemeente heeft de mogelijkheid om de overeenkomst op te zeggen als er een jaar geen ondersteuning wordt geleverd. Dit zal in afstemming zijn met de Jeugdhulpaanbieder. Daarnaast zal toelating tot andere gemeenten worden vereenvoudigd.

De Gemeente vraagt aan de Jeugdhulpaanbieders om kritisch te zijn op welke percelen (gemeenten) ze willen inschrijven en roept op om bij de inschrijving voor deze procedure de juiste stukken aan te leveren. De Gemeente is voornemens (staat nog niet vast) in ieder geval de volgende stukken aan te vragen:

- Een Gedragsverklaring Aanbesteden die maximaal 24 kalendermaanden oud is als de Gemeente deze ontvangt (Zie voor meer informatie over de Gedragsverklaring aanbesteden: www.justis.nl).
- Een verklaring van de Belastingdienst over betalingsgedrag die maximaal 6 kalendermaanden oud is als de Gemeente deze ontvangt (Zie voor meer informatie over de Verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen: www.belastingdienst.nl).
- Een recent uittreksel van de Kamer van Koophandel, niet ouder dan 6 maanden als de Gemeente deze ontvangt.
- Een Verklaring Omtrent Gedrag voor rechtspersonen (ter verduidelijking: aanvragen voor een overeenkomst en niet voor een aanbesteding) niet ouder dan 12 maanden op het moment van ontvangst door Gemeente. (Zie voor meer informatie over de VOG voor rechtspersonen: www.justis.nl).
- Personeels- en diplomalijst.

Voor het aanvragen van een Gedragsverklaring Aanbesteden, een verklaring van de Belastingdienst en een VOG voor Rechtspersonen geldt een doorlooptijd van ongeveer 6 – 8 weken. Het advies is om dit tijdig aan te vragen.

9. Kostprijsonderzoek

Op basis van beschikbare informatie (kostprijsonderzoek 2022 vanuit NMD-samenwerking en kostprijsonderzoeken uit andere regio's) komt de Gemeente met een voorstel. Hierop kunnen de Jeugdhulpaanbieders reageren. Als hiertoe aanleiding is wordt een overleg over het kostprijsonderzoek gepland. Indexatie vindt plaats conform de landelijke Contractstandaarden. Op dit moment heeft de Gemeente een lichte voorkeur voor een trajectprijs met een vorm van maandelijkse facturatie in plaats van p*q. Jeugdhulpaanbieders denken hier wisselend over.

11. Vragen

- 1) *Welke aanbestedingen volgen nog?*
In 2026 worden ook de inkoopprocedures voor de Gecertificeerde Instellingen, Crisis, Spoed voor jeugd, Reizend Specialistisch Team en Ouder-kind opgave gestart.
- 2) *Hoe staat het met het vormgeven van de Jeugdhulpregio?*
De ontwikkeling is in volle gang. Wij streven naar 1 januari 2027. De voortgang is nog niet zichtbaar op de websites. Hier wordt wel aan gewerkt.
- 3) *Zijn er al aanbestedingen afgerond?*
Vorig jaar zijn in Drents verband drie inkoopprocedures afgerond: pleegzorg, logeren Jeugd en gezinshuizen.